

Στο χερούλι της Μικρής Άρκτου

Νέες μετρήσεις φέρνουν τον Πολικό Αστέρα πιο κοντά

Δημοσίευση: 03 Δεκ 2012, 17:12

Αριστερά, η θέση του Πολικού Αστέρα στον αστερισμό της Μικρής Άρκτου. Δεξιά, το άστρο σε εικόνες του Hubble (Πηγή: NASA / ESA / N. Evans / H. Bond)

Νέα Υόρκη

Το διασημότερο «σημάδι» του νυκτερινού ουρανού, ο Πολικός Αστέρας, είναι σύμφωνα με νέους υπολογισμούς πολύ πιο κοντά στη Γη από ότι πιστεύαμε μέχρι σήμερα. Η τελευταία εκτίμηση είχε γίνει στην δεκαετία του 1990 και σύμφωνα με αυτή ο Πολικός Αστέρας βρισκόταν σε απόσταση 434 ετών φωτός από εμάς. Διεθνής ομάδα αστρονόμων διαπίστωσε ότι το άστρο απέχει 323 έτη φωτός από τη Γη.

Ο ουράνιος φάρος

Ο Πολικός Αστέρας, γνωστός και ως Polaris ή α της Μικρής Άρκτου, «πέφτει» σχεδόν πάνω στη νοητή προέκταση του άξονα της Γης, γι' αυτό και φαίνεται να βρίσκεται πάντα πάνω από τον γεωγραφικό βορρά. Για να βρει κανείς πού είναι ο βορράς, χωρίς να χρησιμοποιήσει πυξίδα, το μόνο που χρειάζεται να κάνει είναι να εντοπίσει τον Πολικό Αστέρα στην άκρη της «λαβής» της Μικρής Άρκτου.

Ο Πολικός Αστέρας έχει αποκληθεί «ο χρησιμότερος πρακτικά αστέρας στον ουρανό», επειδή βοηθά όχι μόνο τη ναυσιπλοΐα αλλά και τον κάθε εντοπισμό του βορρά από ξηρά και θάλασσα στην οποιαδήποτε αστροφώτιστη νύχτα: βρίσκεται πρακτικά στο ίδιο σημείο οποιαδήποτε ώρα του 24ώρου και οποιαδήποτε στιγμή του έτους. Ανήκει σε ένα σύστημα που αποτελείται από τρία άστρα και υπολογίζεται ότι έχει τέσσερις χιλιάδες φορές μεγαλύτερη φωτεινότητα από αυτή του Ηλιου.

Η απόσταση

Χρησιμοποιώντας τον ευρωπαϊκό δορυφόρο «Ίπαρχο» που κατέγραφε τροχιές άστρων οι επιστήμονες είχαν υπολογίσει π[αλαιότερα ότι ο Πολικός Αστέρας βρισκόταν σε απόσταση 434 ετών φωτός. Ομάδα αστρονόμων από τον Καναδά, την Ουκρανία και το Βέλγιο χρησιμοποίησαν νέα προηγμένα όργανα παρατήρησης και διαπίστωσαν ότι το άστρο βρίσκεται 111 έτη φωτός πιο κοντά στη Γη.

«Ο Πολικός Αστέρας παρουσιάζει ορισμένες ανωμαλίες που με τα προϋπάρχοντα τεχνολογικά μέσα έκαναν ιδιαίτερα δύσκολη την μελέτη του. Τα νέα τεχνικά μέσα και ειδικά οι υψηλής ανάλυσης φασματοσκοπικές παρατηρήσεις ανοίγουν νέους δρόμους στην μελέτη του άστρου» αναφέρει ο Ντέιβιντ Τέρνερ, του Πανεπιστημίου Saint Mary στο Χάλιφαξ του Καναδά που ήταν ο επικεφαλής της ερευνητικής ομάδας. Η έρευνα δημοσιεύεται στην επιθεώρηση «Astrophysical Journal Letters».

Βήμα Science

Newsroom ΔΟΛ